

Стратегічні напрями розвитку НАН України <...> Науково-видавнича діяльність

Протягом 2009–2012 рр. Національною академією наук України випущено понад 3,3 тис. назв наукових книг, з них майже 2,5 тис. монографій та близько 900 збірників наукових праць.

Значну частину книг видано у межах виконання державного замовлення на підготовку та випуск видавничої продукції Академії, яке реалізується шляхом виконання видавничих проектів за напрямами «енциклопедичні видання» та «наукові видання».

У межах напрямку «енциклопедичні видання» науковими установами сьогодні виконується сім проектів: «Енциклопедія історії України»; «Словник української мови»; «Енциклопедія сучасної України»; «Шевченківська енциклопедія»; «Франківська енциклопедія», «Історія української літератури» та «енциклопедія міжнародного права».

За напрямом «наукові видання» підготовку та випуск видавничої продукції здійснюють два академічних видавництва: Державне підприємство «Науково-виробниче підприємство “Видавництво “Наукова думка”» та Видавничий дім «Академперіодика».

Головний напрям діяльності ДП «НВП “Видавництво “Наукова думка”» – випуск фундаментальних та узагальнювальних наукових монографій українських учених, творів класиків української літератури.

Діяльність ВД «Академперіодика» спрямована на підготовку та випуск періодичних і книжкових видань. На сьогодні ВД «Академперіодика» видає понад 40 назв наукової періодики. Другий напрям його діяльності – випуск наукової, довідкової, науково-популярної та навчальної літератури.

Нині НАН України є співзасновником 87 наукових журналів, одного науково-популярного журналу («Світогляд»), одного реферативного журналу у чотирьох тематичних серіях («Український реферативний журнал “Джерело”»), 42 збірників наукових праць. Установи Академії самостійно видають ще близько 150 назв наукових журналів та збірників наукових праць з різною періодичністю.

21 журнал НАН України перевидають англійською мовою закордонні видавничі компанії. Ще 10 академічних журналів виходять англійською мовою в Україні. База даних Scopus індексує понад 40 академічних журналів. Імпакт-фактор обраховується для 18 академічних журналів.

Для висвітлення всього спектру видавничої продукції НАН України та оприлюднення аспектів видавничої справи був створений портал «Наукові публікації та видавнича діяльність НАН України». З метою інформування наукової спільноти укладаються щорічні анотовані каталоги книжкових видань Академії, представлені у відкритому доступі на веб-ресурсі Науково-видавничої ради НАН України.

Трендом у випуску видавничої продукції НАН України, в тому числі й за кордоном, є поступове збільшення кількості назв та зменшення сукупних тиражів. У найбільш загальному плані зміна обсягу видавничої продукції НАН України відбиває зміни економічних умов у державі. Необхідне нарощування обсягів видавничої продукції та розвиток наукового видання гальмується через відсутність сприятливих економічних та нормативних умов для всієї книговидавничої та книгорозповсюджувальної галузі.

Подальший розвиток видавничої діяльності в Академії залежить від швидкості оновлення власної поліграфічної бази. Забезпечення в межах Академії повного видавничого циклу – запорука розвитку видавничого комплексу НАН України на новітньому рівні, повноправного входження її до сучасного інформаційного простору.

Стратегічним завданням є якнайширше представлення результатів вітчизняних наукових досліджень у сучасній доступній світовій науковій спільноті формі. Вирішенню цього завдання сприятимуть кроки, спрямовані на вмотивування, стимулювання вчених до зарубіжних публікацій, на активніше впровадження іноземних мов у процесі підготовки наукових публікацій, а також на надання організаційної та фінансової підтримки у здійсненні зарубіжних видань робіт вчених Академії.

Завдання:

– якнайширше представлення результатів вітчизняних наукових досліджень у сучасній доступній вітчизняній та світовій науковій спільноті формі.

Заходи:

1. Модернізувати науково-видавничий комплекс НАН України на основі впровадження передових інформаційно-комунікаційних технологій та цифрових ліній, включно зі створенням електронних редакцій на базі єдиного видавничого центру.

2. Збільшити обсяги англomовної наукової видавничої продукції НАН України, забезпечити для цього організацію бюро перекладів з іноземних мов на базі єдиного видавничого центру.

3. Максимально розширити випуск електронних версій журналів та книг, скоротити терміни публікації результатів досліджень.

4. Домогтися суттєвого зростання присутності наукових видань НАН України у міжнародних базах даних та системах цитування наукової літератури.

5. Оптимізувати систему розповсюдження наукової літератури (*Концепція розвитку НАН України на 2014–2023 роки // Національна академія наук України*

(<http://www.nas.gov.ua/text/pdfNews/CONCEPTSIYA%20ROZVYTKU.pdf>)).